

ЗМІСТ

Зміст.....	3
Вступ.....	6
1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні підприємствами малого бізнесу.....	8
1.1. Економічна інформація, засоби її опису.....	9
1.2. Інформаційні технології обробки економічної інформації.....	10
1.3. Організація інформаційної бази.....	12
1.4. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем і технологій обліку.....	14
1.5. Ефективність інформаційних систем обліку.....	16
2. Огляд програмних продуктів для підприємств малого бізнесу в Україні.....	17
3. Система автоматизації бухгалтерського обліку “1С: Підприємство” версія 7.7 конфігурація “Бухгалтерський облік для України”.....	31
3.1. Основні відомості про конфігурацію “Бухгалтерський облік для Україні”.....	32
3.2. Система допомоги.....	37
3.3. Основні принципи роботи з довідковою інформацією.....	39
3.3.1. Константи.....	40
3.3.2. Довідники.....	46
3.3.3. План рахунків.....	55
3.4. Основні принципи роботи з документами.....	57
3.5. Принципи роботи з журналами.....	64
3.5.1. Журнали документів.....	65
3.5.2. Журнал операцій.....	69
3.5.3. Журнал проведень.....	76
3.5.4. Повний журнал.....	78
3.6. Отримання звітних документів.....	79
3.7. Видалення об’єктів.....	88
3.8. Розрахунок підсумків.....	89
4. Налагодження та підготовка “1С: Підприємство” конфігурації “Бухгалтерський облік для України” до роботи.....	90
4.1. Підготовка програми до роботи.....	90
4.2. Типові операції та коректні проведення.....	99
4.3. Індивідуальне налагодження.....	103
5. Технологічний процес автоматизованого розв’язання облікових задач в “1С: Підприємство”.....	104
5.1. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій.....	104
5.1.1. Автоматизація обліку банківських та касових операцій.....	104
5.1.2. Автоматизація розрахунків з підзвітними особами.....	110
5.2. Автоматизація отримання запасів і послуг.....	112
5.2.1. Автоматизація отримання запасів.....	113

ЗМІСТ

Зміст.....	3
Вступ.....	6
1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні підприємствами малого бізнесу.....	8
1.1. Економічна інформація, засоби її опису.....	9
1.2. Інформаційні технології обробки економічної інформації.....	10
1.3. Організація інформаційної бази.....	12
1.4. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем і технологій обліку.....	14
1.5. Ефективність інформаційних систем обліку.....	16
2. Огляд програмних продуктів для підприємств малого бізнесу в Україні.....	17
3. Система автоматизації бухгалтерського обліку “1С: Підприємство” версія 7.7 конфігурація “Бухгалтерський облік для України”.....	31
3.1. Основні відомості про конфігурацію “Бухгалтерський облік для Україні”.....	32
3.2. Система допомоги.....	37
3.3. Основні принципи роботи з довідковою інформацією.....	39
3.3.1. Константи.....	40
3.3.2. Довідники.....	46
3.3.3. План рахунків.....	55
3.4. Основні принципи роботи з документами.....	57
3.5. Принципи роботи з журналами.....	64
3.5.1. Журнали документів.....	65
3.5.2. Журнал операцій.....	69
3.5.3. Журнал проведень.....	76
3.5.4. Повний журнал.....	78
3.6. Отримання звітних документів.....	79
3.7. Видалення об’єктів.....	88
3.8. Розрахунок підсумків.....	89
4. Налагодження та підготовка “1С: Підприємство” конфігурації “Бухгалтерський облік для України” до роботи.....	90
4.1. Підготовка програми до роботи.....	90
4.2. Типові операції та коректні проведення.....	99
4.3. Індивідуальне налагодження.....	103
5. Технологічний процес автоматизованого розв’язання облікових задач в “1С: Підприємство”.....	104
5.1. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій.....	104
5.1.1. Автоматизація обліку банківських та касових операцій.....	104
5.1.2. Автоматизація розрахунків з підзвітними особами.....	110
5.2. Автоматизація отримання запасів і послуг.....	112
5.2.1. Автоматизація отримання запасів.....	113

5.2.2. Автоматизація отримання послуг	119
5.3. Автоматизація реалізації запасів і надання послуг.....	121
5.3.1. Автоматизація реалізації запасів з гуртового складу	121
5.3.2. Автоматизація надання послуг	125
5.3.3. Автоматизація роздрібною реалізації товарів.....	127
5.4. Автоматизація переміщення запасів	129
5.5. Автоматизація переоцінки запасів	130
5.6. Автоматизація інвентаризації запасів	131
5.7. Автоматизація повернення запасів.....	132
5.8. Автоматизація операцій з МПП	134
5.9. Автоматизація операцій розрахунків з працівниками по заробітній платі.....	136
5.10. Автоматизація операцій з необоротними активами	139
5.11. Автоматизація виробництва продукції	145
5.12. Автоматизація операцій з валютою	149
5.13. Регламентні документи	151
6. Особливості програми “Парус - Підприємство” 7.20.....	154
6.1. Основні відомості про “Парус - Підприємство” 7.20.....	154
6.2. Система допомоги	160
6.3. Довідники	161
6.4. Основні принципи роботи з документами.....	170
6.5. Журнал господарських операцій	174
6.6. Облікові реєстри	177
6.7. Отримання звітних документів.....	180
7. Налаштування та підготовка до роботи системи “Парус - Підприємство” версії 7.20.....	184
8. Автоматизація облікових задач у системі “Парус - Підприємство” версії 7.20	188
8.2. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій	188
8.2.1. Автоматизація обліку банківських і касових операцій	188
8.2.2. Автоматизація розрахунків з підзвітними особами.....	190
8.3. Автоматизація операцій отримання запасів	191
8.4. Автоматизація операцій реалізації виробничих запасів (товарів) з гуртового складу	196
8.5. Автоматизація обліку комплектів і наборів матеріальних цінностей.....	203
8.6. Автоматизація переміщення запасів	210
8.7. Автоматизація повернення запасів.....	211
8.8. Автоматизація операцій з необоротними активами	213
8.9. Автоматизація операцій з малоцінними необоротними активами	222
8.10. Проведення інвентаризації.....	226
8.11. Спеціальні засоби системи.....	227
8.12. Закриття облікового періоду.....	229

5.2.2. Автоматизація отримання послуг	119
5.3. Автоматизація реалізації запасів і надання послуг.....	121
5.3.1. Автоматизація реалізації запасів з гуртового складу	121
5.3.2. Автоматизація надання послуг	125
5.3.3. Автоматизація роздрібною реалізації товарів.....	127
5.4. Автоматизація переміщення запасів	129
5.5. Автоматизація переоцінки запасів	130
5.6. Автоматизація інвентаризації запасів	131
5.7. Автоматизація повернення запасів.....	132
5.8. Автоматизація операцій з МПП	134
5.9. Автоматизація операцій розрахунків з працівниками по заробітній платі.....	136
5.10. Автоматизація операцій з необоротними активами	139
5.11. Автоматизація виробництва продукції	145
5.12. Автоматизація операцій з валютою	149
5.13. Регламентні документи	151
6. Особливості програми “Парус - Підприємство” 7.20.....	154
6.1. Основні відомості про “Парус - Підприємство” 7.20.....	154
6.2. Система допомоги	160
6.3. Довідники	161
6.4. Основні принципи роботи з документами.....	170
6.5. Журнал господарських операцій	174
6.6. Облікові реєстри	177
6.7. Отримання звітних документів.....	180
7. Налаштування та підготовка до роботи системи “Парус - Підприємство” версії 7.20.....	184
8. Автоматизація облікових задач у системі “Парус - Підприємство” версії 7.20	188
8.2. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій	188
8.2.1. Автоматизація обліку банківських і касових операцій	188
8.2.2. Автоматизація розрахунків з підзвітними особами.....	190
8.3. Автоматизація операцій отримання запасів	191
8.4. Автоматизація операцій реалізації виробничих запасів (товарів) з гуртового складу	196
8.5. Автоматизація обліку комплектів і наборів матеріальних цінностей.....	203
8.6. Автоматизація переміщення запасів	210
8.7. Автоматизація повернення запасів.....	211
8.8. Автоматизація операцій з необоротними активами	213
8.9. Автоматизація операцій з малоцінними необоротними активами	222
8.10. Проведення інвентаризації.....	226
8.11. Спеціальні засоби системи.....	227
8.12. Закриття облікового періоду.....	229

9. Автоматизація розрахунку заробітної плати у системі „Парус – Заробітна плата” версії 7.40.....	232
9.1. Загальні відомості про систему „Парус – Заробітна плата”.....	232
9.2. Довідники.....	235
9.3. Розрахунок заробітної плати.....	239
9.4. Отримання розрахунково-платіжних та звітних документів.....	250
10. Аналіз господарських операцій в умовах використання автоматизованих інформаційних систем.....	254
Список використаних джерел.....	262

9. Автоматизація розрахунку заробітної плати у системі „Парус – Заробітна плата” версії 7.40.....	232
9.1. Загальні відомості про систему „Парус – Заробітна плата”.....	232
9.2. Довідники.....	235
9.3. Розрахунок заробітної плати.....	239
9.4. Отримання розрахунково-платіжних та звітних документів.....	250
10. Аналіз господарських операцій в умовах використання автоматизованих інформаційних систем.....	254
Список використаних джерел.....	262

ВСТУП

Особливістю сучасного стану розвитку економіки України є наявність значного числа підприємств малого бізнесу.

Суб'єктами малого підприємництва в Україні є [1]:

- фізичні особи, зареєстровані у встановленому законом порядку як суб'єкти підприємницької діяльності;
- юридичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності будь-якої організаційно - правової форми та форми власності, в яких середньо облікова чисельність працюючих за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та обсяг річного валового доходу не перевищує 500 000 євро.

Сектор малого бізнесу в Україні охоплює понад 1,7 млн. суб'єктів малого підприємництва. За останні п'ять років їх кількість збільшилася порівняно з попередніми роками майже у 2 рази. Чисельність працюючих у сфері малого підприємництва зросла більше ніж у 1,6 рази і становить понад 3,2 млн. осіб. На початок 2002 року на 10 тис. чоловік населення припадало 47 малих підприємств [2].

У той же час мале підприємництво виробляє 11 % загального обсягу виробництва продукції (робіт, послуг) у цілому по Україні, що свідчить про більш ефективне функціонування малого бізнесу порівняно з великим [3].

Не слід відкидати і міжнародний аспект розвитку малого та середнього підприємництва для України. Рівень розвитку малого підприємництва має сприяти створенню позитивного іміджу України, забезпеченню ефективної ринкової економіки з метою її інтеграції в європейську та світову економічні системи. Створення сприятливого підприємницького клімату в Україні повинно стати запорукою консолідації зусиль щодо удосконалення рівня відносин і співпраці з донорськими організаціями та участі у міжнародних проєктах. Державна політика в цій сфері спрямована на приєднання України до міжнародних програм, підписання двосторонніх та багатосторонніх міждержавних і міжвідомчих угод щодо підтримки малого підприємництва.

Одним із пріоритетних напрямків оптимізації економічних відносин в контексті євроінтеграції є інформатизація системи бухгалтерського обліку [4].

Головним інструментом на сьогодні для отримання, обробки, аналізу, перевірки та розповсюдження інформації є електронно-обчислювальна техніка, комп'ютерні технології, Інтернет тощо.

В економіці України відбуваються суттєві зміни, обумовлені швидкими темпами розвитку інформаційних технологій. Це, в свою чергу, призвело до коригування нормативних документів, які регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку та наближення основних вимог бухгалтерського обліку до загальноєвропейського та міжнародного рівнів.

У зв'язку з новими умовами змінюється роль бухгалтерського обліку. Суттєвому коригуванню підлягають методологічні аспекти його організації.

ВСТУП

Особливістю сучасного стану розвитку економіки України є наявність значного числа підприємств малого бізнесу.

Суб'єктами малого підприємництва в Україні є [1]:

- фізичні особи, зареєстровані у встановленому законом порядку як суб'єкти підприємницької діяльності;
- юридичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності будь-якої організаційно - правової форми та форми власності, в яких середньо облікова чисельність працюючих за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та обсяг річного валового доходу не перевищує 500 000 євро.

Сектор малого бізнесу в Україні охоплює понад 1,7 млн. суб'єктів малого підприємництва. За останні п'ять років їх кількість збільшилася порівняно з попередніми роками майже у 2 рази. Чисельність працюючих у сфері малого підприємництва зросла більше ніж у 1,6 рази і становить понад 3,2 млн. осіб. На початок 2002 року на 10 тис. чоловік населення припадало 47 малих підприємств [2].

У той же час мале підприємництво виробляє 11 % загального обсягу виробництва продукції (робіт, послуг) у цілому по Україні, що свідчить про більш ефективне функціонування малого бізнесу порівняно з великим [3].

Не слід відкидати і міжнародний аспект розвитку малого та середнього підприємництва для України. Рівень розвитку малого підприємництва має сприяти створенню позитивного іміджу України, забезпеченню ефективної ринкової економіки з метою її інтеграції в європейську та світову економічні системи. Створення сприятливого підприємницького клімату в Україні повинно стати запорукою консолідації зусиль щодо удосконалення рівня відносин і співпраці з донорськими організаціями та участі у міжнародних проєктах. Державна політика в цій сфері спрямована на приєднання України до міжнародних програм, підписання двосторонніх та багатосторонніх міждержавних і міжвідомчих угод щодо підтримки малого підприємництва.

Одним із пріоритетних напрямків оптимізації економічних відносин в контексті євроінтеграції є інформатизація системи бухгалтерського обліку [4].

Головним інструментом на сьогодні для отримання, обробки, аналізу, перевірки та розповсюдження інформації є електронно-обчислювальна техніка, комп'ютерні технології, Інтернет тощо.

В економіці України відбуваються суттєві зміни, обумовлені швидкими темпами розвитку інформаційних технологій. Це, в свою чергу, призвело до коригування нормативних документів, які регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку та наближення основних вимог бухгалтерського обліку до загальноєвропейського та міжнародного рівнів.

У зв'язку з новими умовами змінюється роль бухгалтерського обліку. Суттєвому коригуванню підлягають методологічні аспекти його організації.

В умовах автоматизованої обробки інформації бухгалтерський облік і бухгалтерська інформація використовуються більш широко, ніж при ручній обробці даних, що обумовлено рядом факторів, основними з яких є: обробка і зберігання великої кількості однакових в структурному плані одиниць облікової інформації; здійснення вибірки інформації з великої кількості даних; виконання складних математичних розрахунків; одержання за короткий період паперових копій будь – якого документу (первинних документів, форм звітності); багаторазове відтворення будь – яких дій (наприклад, роздрукування примірників певного документу).

Використання засобів автоматизації дозволяє практично повністю вирішити проблему точності та оперативності інформації. Протягом декількох хвилин можуть бути підготовлені різноманітні дані, які необхідні для прийняття ефективних управлінських рішень

Сучасний український ринок програмних продуктів для автоматизованої обробки інформації фінансово-господарської діяльності підприємств малого бізнесу досить об'ємний. На ньому пропонуються цілий ряд автоматизованих систем як вітчизняних, так і закордонних розробників.

І якщо раніше найбільш поширеною задачею, яку вирішували розробники програмного забезпечення, була автоматизація бухгалтерії, то на сучасному етапі вона є лише частиною більш загальної проблеми – автоматизації управління всією діяльністю фірми. У зв'язку з цим змінюються вимоги до програмних продуктів: підвищується попит на мережеві версії та Інтернет-рішення, а також на версії, що дозволяють обробляти інформацію касових апаратів торговельних залів, підтримують зв'язок із банківськими установами, отримувати аналітичні показники фінансово-господарської діяльності підприємства тощо.

Випускники вищих навчальних закладів ХХІ ст. мають бути підготовленими для роботи в таких умовах. Предметом даного посібника є інформаційні системи обліку, які дозволяють автоматизувати фінансово-господарську діяльність підприємств малого бізнесу.

В умовах автоматизованої обробки інформації бухгалтерський облік і бухгалтерська інформація використовуються більш широко, ніж при ручній обробці даних, що обумовлено рядом факторів, основними з яких є: обробка і зберігання великої кількості однакових в структурному плані одиниць облікової інформації; здійснення вибірки інформації з великої кількості даних; виконання складних математичних розрахунків; одержання за короткий період паперових копій будь – якого документу (первинних документів, форм звітності); багаторазове відтворення будь – яких дій (наприклад, роздрукування примірників певного документу).

Використання засобів автоматизації дозволяє практично повністю вирішити проблему точності та оперативності інформації. Протягом декількох хвилин можуть бути підготовлені різноманітні дані, які необхідні для прийняття ефективних управлінських рішень

Сучасний український ринок програмних продуктів для автоматизованої обробки інформації фінансово-господарської діяльності підприємств малого бізнесу досить об'ємний. На ньому пропонуються цілий ряд автоматизованих систем як вітчизняних, так і закордонних розробників.

І якщо раніше найбільш поширеною задачею, яку вирішували розробники програмного забезпечення, була автоматизація бухгалтерії, то на сучасному етапі вона є лише частиною більш загальної проблеми – автоматизації управління всією діяльністю фірми. У зв'язку з цим змінюються вимоги до програмних продуктів: підвищується попит на мережеві версії та Інтернет-рішення, а також на версії, що дозволяють обробляти інформацію касових апаратів торговельних залів, підтримують зв'язок із банківськими установами, отримувати аналітичні показники фінансово-господарської діяльності підприємства тощо.

Випускники вищих навчальних закладів ХХІ ст. мають бути підготовленими для роботи в таких умовах. Предметом даного посібника є інформаційні системи обліку, які дозволяють автоматизувати фінансово-господарську діяльність підприємств малого бізнесу.

1. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ЇХ РОЛЬ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Застосування нових інформаційних технологій на базі електронно-обчислювальної техніки і розвинутих засобів комунікації в управлінні підприємствами малого бізнесу включає різноманітні аспекти, починаючи від забезпечення найпростіших функцій службового листування до системного аналізу і підтримки складних задач прийняття рішень.

Найперспективнішим напрямком впровадження нових інформаційних технологій у сучасних умовах є створення і застосування в управлінні інформаційних систем нового покоління, які зорієнтовані на розподілену обробку даних, створювання обчислювальних мереж, експертних систем, систем підтримки прийняття рішень, автоматизованих робочих місць управлінського персоналу.

У сфері управління економічними процесами в цілому і бухгалтерському обліку зокрема інформатизація передбачає передусім підвищення продуктивності праці працівників за рахунок зниження рівня співвідношення «вартість – виробництво», а також підвищення кваліфікації і професіоналізму зайнятих обліковою діяльністю фахівців.

Одне з головних місць в управлінні підприємством займає сучасний бухгалтер. Він не тільки відповідає за ведення бухгалтерських рахунків, але і здійснює велику роботу з планування, контролю, оцінки й аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства, з аудиту та розробки управлінських рішень.

У зв'язку з новими умовами в управлінні змінюється роль бухгалтерського обліку й істотним коригуванням піддаються методологічні і методичні аспекти його організації.

В умовах автоматизованої обробки інформації бухгалтерський облік та продукуювана ним інформація використовується набагато ширше, ніж за умов ручної обробки даних.

Можна виділити три основні категорії користувачів автоматизованої системи обліку:

- керівники, що несуть повну відповідальність за керування підприємством;
- користувачі з прямим фінансовим інтересом, тобто особи, зацікавлені в стабільному фінансовому стані підприємств (інвестори, кредитори);
- користувачі з непрямим фінансовим інтересом (ДПА, фондові біржі, неурядові та урядові організації, покупці й ін.).

Сучасна автоматизована система обліку, контролю та аудиту будується на основі новітніх засобів обчислювальної техніки і повинна забезпечувати:

- повне та своєчасне задоволення інформаційних потреб користувачів;
- виконання задач контролю з метою отримання потрібної інформації про наявні відхилення;

1. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ЇХ РОЛЬ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Застосування нових інформаційних технологій на базі електронно-обчислювальної техніки і розвинутих засобів комунікації в управлінні підприємствами малого бізнесу включає різноманітні аспекти, починаючи від забезпечення найпростіших функцій службового листування до системного аналізу і підтримки складних задач прийняття рішень.

Найперспективнішим напрямком впровадження нових інформаційних технологій у сучасних умовах є створення і застосування в управлінні інформаційних систем нового покоління, які зорієнтовані на розподілену обробку даних, створювання обчислювальних мереж, експертних систем, систем підтримки прийняття рішень, автоматизованих робочих місць управлінського персоналу.

У сфері управління економічними процесами в цілому і бухгалтерському обліку зокрема інформатизація передбачає передусім підвищення продуктивності праці працівників за рахунок зниження рівня співвідношення «вартість – виробництво», а також підвищення кваліфікації і професіоналізму зайнятих обліковою діяльністю фахівців.

Одне з головних місць в управлінні підприємством займає сучасний бухгалтер. Він не тільки відповідає за ведення бухгалтерських рахунків, але і здійснює велику роботу з планування, контролю, оцінки й аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства, з аудиту та розробки управлінських рішень.

У зв'язку з новими умовами в управлінні змінюється роль бухгалтерського обліку й істотним коригуванням піддаються методологічні і методичні аспекти його організації.

В умовах автоматизованої обробки інформації бухгалтерський облік та продукуювана ним інформація використовується набагато ширше, ніж за умов ручної обробки даних.

Можна виділити три основні категорії користувачів автоматизованої системи обліку:

- керівники, що несуть повну відповідальність за керування підприємством;
- користувачі з прямим фінансовим інтересом, тобто особи, зацікавлені в стабільному фінансовому стані підприємств (інвестори, кредитори);
- користувачі з непрямим фінансовим інтересом (ДПА, фондові біржі, неурядові та урядові організації, покупці й ін.).

Сучасна автоматизована система обліку, контролю та аудиту будується на основі новітніх засобів обчислювальної техніки і повинна забезпечувати:

- повне та своєчасне задоволення інформаційних потреб користувачів;
- виконання задач контролю з метою отримання потрібної інформації про наявні відхилення;